

ARVIOMUISTIO RAJAVARTIOLAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOSTARPEISTA

YLEISTÄ

Tulliliitto korostaa lausunnossaan Tullin olevan johtava asiantuntija ulkomaankaupan tavaraliikenteessä ja sen toimijoiden piirissä. Tullin rooli rajat ylittävän rikollisuuden paljastamiseksi ja yhteiskunnan suojaamiseksi on myös tärkeä. Tullin työntekijät ovat moniosaajia: ammatilliseen peruskoulutukseen sisältyy Tullin tehtäväalan mukaisesti ulkomaankaupan tavaraliikenteessä paitsi tavarain verotus myös valvonta. Yhteiskunnan suojaamistehtävänsä mukaisesti Tulli valvoo matkustajavirroista havaitsemiensa kohderyhmien toiminnan lainmukaisuutta. Säädökset perustuvat EU:n tulliyhteisön laatimiin tai kansallisesti hyväksytyihin lakeihin.

Tulli on Suomessa ainoa viranomainen, joka osaa soveltaa kansainvälisessä ulkomaankaupassa käytettävää tavaraluokitusta ja sen perusteella verottaa tavaraa tai kohdistaa siihen valvontatoimenpiteitä.

TULLIVALVONTA

Tullivalvonnasta ja tullitehtävien jaosta on hyvin lausuttu nykyisessä rajavartiolain 24 §:ssä, sitä ei ole syytä muuttaa.

[24 §](#)**Tullitehtävät**

Rajavartiolaitos suorittaa tullilaitoksen ohella tullivalvontaa sekä siihen kuuluvia alustavia tullitoimenpiteitä valtakunnan rajoilla ja niillä rajanylityspaikoilla, joilla tullilaitos ei ole järjestänyt tullivalvontaa.

Rajavartiolaitos voi päällystään kuuluvan tullimiehen pyynnöstä suorittaa henkilöiden maahantulon ja maastalähtöön kohdistuvaa tullivalvontaa myös sellaisella rajanylityspaikalla, jossa tullilaitos muutoin huolehtii tullivalvonnasta. Rajavartiomies voi osallistua yksittäisen tullitoimenpiteen suorittamiseen tullimiehen pyynnöstä.

Tullin oma valvonta on tärkeää myös henkilöliikenteessä ja ns. henkilöautokaistoilla, niin maasta lähtevillä, kuin maahan tulevilla kaistoilla. Henkilö- ja pakettiautoissa liikkuvia tavaroita, tavaraeriä, huumeita, aseita tai muutoin vaarallisia esineitä ei pidä - ei verotuksellisesti eikä yhteiskunnan suojaamisen kannalta vähätellä.

Tullivalvonnan ja rikostorjunnan kannalta kiinnostavat ulkomaankaupan pientoimijat piiloutuvat herkästi tavalliseen turistivirtaan. Turistivirrassa laittoman tavaraliikenteen ja muun päivittäisrikollisuuden lisäksi on huomioitava harmaan talouden toimijat ja heidän puolestaan asioivat. Tässä tarvitaan nimenomaan Tullin oman, rikollisuuden tunnusmerkistöjen havainnointiin, tavaravaltuontaan sekä sen verotukseen koulutetun henkilöstön asiantuntemusta.

Jos tullivalvontaa tai Tullin tehtäväksi uskottua muuta tehtävää suorittaa joku muu viranomainen, se voi tapahtua vain Tullin pyynnöstä ja Tullin johtamana ja valvomana. Tullin rooli tavaraliikenteen valvojana ja johtavana asiantuntijaviranomaisena on tunnustettava.

TULLIN RIKOSTORJUNTA

Kaikilla esitutkintaviranomaisilla tulee olla samanlaiset toimivaltuudet rikosasian esitutkinnassa. Tullirikoksissa Tullin tulee kuitenkin olla esitutkintaviranomainen ja Rajavartiolaitos voisi edelleen suorittaa yksittäisiä toimenpiteitä Tullin pyynnöstä.

TULLILIITON KANTA

Tulliliitto ry:n kanta on, että viranomaisten tehtäviä tai toimivaltuuksia ei tule lisätä tai sekoittaa keskenään harkitsemattomasti ja kovalla kiireellä yhteisen hyvän tavoittelemisen verukkeella. Viranomaisten välinen selkeä työnjako, toimiva työnjohto ja koulutettu, ammattitaitoinen henkilöstö takaavat parhaiten, että tehtävät tulevat veronmaksajien kannalta hoidetuiksi tarkoituksenmukaisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti.

Nuijamaalla kokeilussa ollut, viranomaisten yhdessä laatima Nuija-hanke on esimerkki teoriassa hyvästä viranomaisten keskinäisestä yhteistyöstä rajanylityspaikalla. Käytännössä Nuija-hankkeen aitoa toteutumista on kuitenkin haitannut epäsuhta Tullin ja Rajavartiolaitoksen henkilömäärissä. Rajavartiolaitoksella on selvästi Tullia enemmän henkilöstöä ja työntekijöiden lisäyksesityksistä Rajavartiolaitokselle on jo uutisoitu.

Veronmaksajien kannalta olisi edullisempaa palkata lisää tullihenkilöitä. Rajavartioiden alhaisemman eläkeiän vuoksi Tullin palkkauskustannukset henkilötyövuotta kohden laskettuna ovat huomattavasti pienemmät, joten ei ole mitenkään perusteltavissa, että rajavartiomiehiä jopa lisättäisiin tullitehtävien hoitamisen nimissä.

TULLILIITTO RY

Markku Kosonen
puheenjohtaja

040-332 2276